

De tijd van koning Willem III

TIJD VAN BURGERS EN STOOMMACHINES

TIJD VAN WERELDOORLOGEN

Minimum

1. Wie was de eerste vrouw van koning Willem III?	1. Sophie van Wurtemberg.
2. Hoe heetten hun drie zonen?	2. Willem, Maurits en Alexander.
3. Met wie hertrouwde koning Willem III na het overlijden van zijn vrouw?	3. Emma van Waldeck-Pyrmont.
4. Hoe heette het prinsesje dat op 31 augustus 1880 geboren werd?	4. Wilhelmina.
5. Wie was de voorman van de conservatieven?	5. Van Hall.
6. Wie was de voorman van de liberalen?	6. Thorbecke.
7. Wie was de voorman van de antirevolutionairen?	7. Groen van Prinsterer.
8. Wat stond er in de nieuwe grondwet over onderwijs?	8. Het openbaar onderwijs mocht niet langer christelijk zijn, maar moest neutraal worden.

9. Wat stichtten ouders die bezwaar hadden tegen deze neutrale scholen?	9. Christelijke scholen, op eigen kosten.
10. Wat hield de nieuwe schoolwet van 1878 in?	10. Er kwamen hogere eisen voor schoolgebouwen en leermiddelen.
11. Waarom waren voorstanders van het bijzonder onderwijs tegen de nieuwe schoolwet?	11. Dit betekende hogere kosten en men moest al extra betalen.
12. Wat is het Volkspetitionnement?	12. Een handtekeningactie tegen de schoolwet van 1878.
13. Wat werd er in 1879 opgericht om het bijzonder onderwijs in stand te houden?	13. De Unie 'Een School met den Bijbel'.
14. Hoe noemen we de periode van strijd om gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs?	14. De Schoolstrijd.
15. Van welke politieke partij werd Kuyper de leider?	15. De Antirevolutionaire Partij.
16. Welke universiteit stichtte Kuyper?	16. De Vrije Universiteit in Amsterdam.

Basis

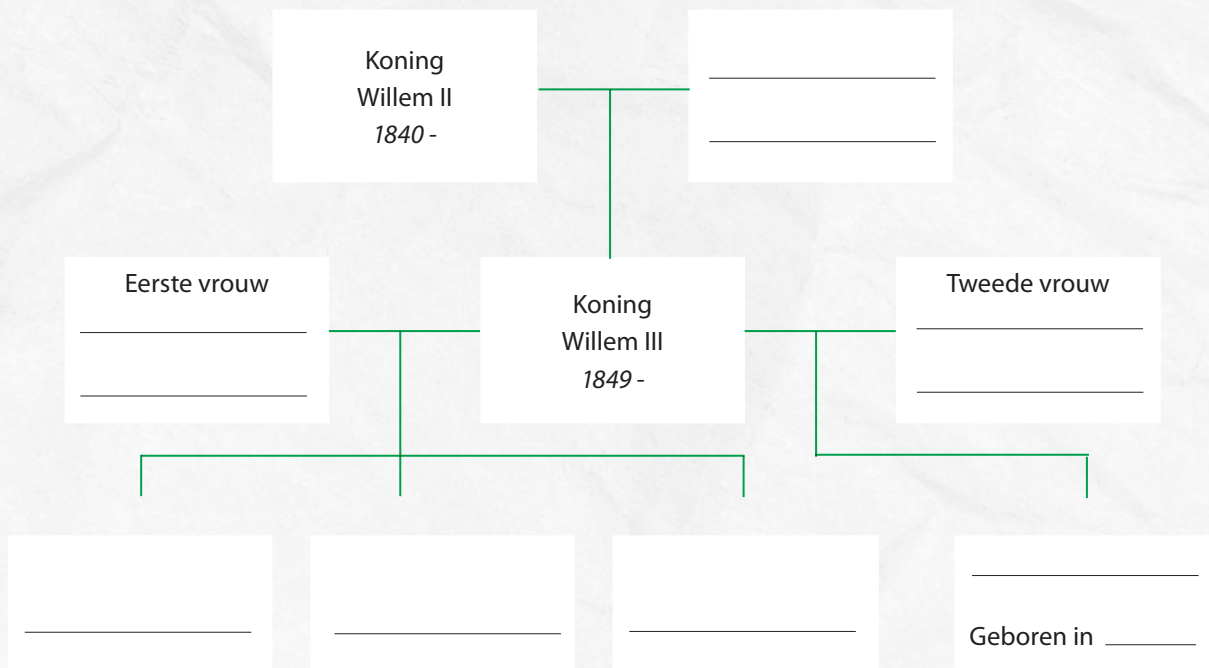
Jaartallen

1848:	Nieuwe grondwet
1849:	Willem III wordt koning
1880:	Wilhelmina geboren
1890:	Koning Willem III sterft, Emma regentes
1920:	Einde Schoolstrijd

Het koningshuis

1. Vul in de stamboom de ontbrekende namen en jaartallen in.

Politieke stromingen

2. Vul in.

In de tijd van koning Willem III waren er nog geen politieke partijen, maar politieke stromingen. Welke drie waren er?

1. _____

2. _____

3. _____

3. Bekijk de afbeelding en vul in.

1. Politieke stroming:

Wie? _____

2. Politieke stroming:

Wie? _____

3. Politieke stroming:

Wie? _____

4. Verbind wat bij elkaar hoort.

Godsdienst is een zaak
van kerk en gezin.

Conservatieven

Het volk moet niet te veel invloed
hebben op het bestuur.

Antirevolutionairen

Tegen de revolutie
het Evangelie.

Liberalen

De Schoolstrijd

5. Bekijk de afbeelding en beantwoord de vragen.

a. Wat valt je op als je deze schoolklas ziet?

b. In de onderwijswet van 1806 stond dat het onderwijs neutraal moest zijn. Wat wordt daarmee bedoeld?

c. Waar schreven de leerlingen in die tijd mee?

d. Schrijf je naam en adres in de sierlijke schrijffletters van vroeger.

*Aa Bb Cc Dd Ee Ff
Gg Hh Ii Jj Kk Ll
Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Ss Tt Uu Vv
Ww Xx Yy Zz*

6. Bekijk de afbeelding en beantwoord de vragen.

a. Welke gebeurtenis is afgebeeld op de prent?

b. In welk jaar stond deze prent in de krant?

De Doleantie

7. Vul in.

a. Ds. A. Kuyper werd predikant in Beesd en hier kwam hij in aanraking met gezelschappen. Wat was het gevolg daarvan?

b. De krant van Kuyper: _____

c. De universiteit van Kuyper: _____

d. De politieke partij van Kuyper: _____

e. De kerk van Kuyper: _____

Extra

Politieke stromingen

1. Vul in.

a. Wie is nu minister-president? _____

b. Welke landelijke politieke partijen ken je? _____

- c. Zet in de eerste kolom de naam van een politieke partij. Schrijf erachter bij welke politieke stroming deze partij hoort:

conservatief – liberaal – socialistisch – confessioneel

- d. Als jij zou mogen stemmen, welke partij zou jij dan kiezen? En waarom?

- e. Stel je bent kamerlid van de Tweede Kamer, welk onderwerp zou jij meer aandacht willen geven? Wat zou jij willen veranderen?

De Schoolstrijd

2. Voor deze opdracht heb je internet of bijlage 1 nodig. Vraag dit aan je leerkracht.

a. Lees artikel 23 van de Nederlandse Grondwet. Welke stukjes gaan over de financiële gelijkstelling van het openbaar en het bijzonder onderwijs?

b. In welk jaar is dit artikel geschreven? _____

c. Hoe oud is het dus? _____

d. Waarom was 1917 een bijzonder jaar als het gaat om onderwijs?

e. Zijn er nu politieke partijen die artikel 23 van de grondwet willen wijzigen? Zo ja, welke?

f. Welke gevolgen kan dit hebben voor de school waar jij op zit?

3. In 1848 kwam er een nieuwe grondwet.

a. Wat stond er in deze grondwet over scholen en onderwijs?

b. Hoe wordt het onderwijs genoemd dat niet openbaar is, dus door ouders zelf gesticht is?

c. Welk groot verschil was er tussen deze twee soorten onderwijs?

d. Maak de zin verder af.

Ouders die een eigen school gesticht hadden, wilden dat de overheid ...

e. Hoe wordt deze periode ook wel genoemd? _____

f. Geef een beschrijving van een school uit deze tijd, waarin bijzonder onderwijs gegeven werd.

g. Bekijk je vorige antwoord. Waarom was de onderwijswet van 1878 een probleem voor scholen met bijzonder onderwijs?

h. In 1879 werd de Unie 'Een School met den Bijbel' opgericht. Welk doel had deze Unie?
